వనితాలోకం:

ఇల్లాలు

ఫ్యాక్టరీ సైరను హోరుమని కూసింది. ప్రకాశం మంచం మీద లేచి కూర్చుని కిటికీ రెక్కలు తెరిచాడు. వల్చటి ఎండ గోరు వెచ్చగా ఒంటికి తగిలింది. గడియారం ఏడు గంటలు కొట్టింది.

వంటగదిలోంచి భార్య సరస్వతి గొంతు విని ప్రకాశం బద్ధకంగా ఒళ్ళు విరుచుకుని పెరట్లోకి నడిచాడు. తన్ను గమనించినా గమనించనట్టుగా భార్య మసులుకుంటుందని ఊహించిన ప్రకాశం ఆమె ముఖం వేపు చూడకూడదనుకుంటూనే చూశాడు. ఎప్పటిమాదిరిగానే ఆమె ప్రసన్న వదనంతో నవ్వుతూ "ఇంత ఆలస్యంగా లేచారేమండీ" అంటూ పలకరించింది.

ప్రకాశం పేలవంగా నవ్వాడు. ఏదో జవాబు చెప్పాలనుకుంటూనే మాటలు తడబడి నోరు మెదపలేకపోయాడు. ఒక్కసారి శరీరమంతా కుంచించుకుపోయింది. కొంతమంది వ్యక్తులు ఇంత సహనంగా ఎలా మసులుకుంటారో తనకి అర్థంకాలేదు. శిక్షించవల్సిన మనిషిపట్ల ఇంత ఓర్పు ప్రదర్శిస్తే ఇవతల వ్యక్తికి అంతకంటె దుర్భరమైన శిక్ష మరొకటి ఉండదు. మనసులోనే పెద్ద సంఘర్షణ, బాధ వుద్భవించాయి. చరచరా బావిదగ్గరకు నడిచాడు.

నోటిలో పండుంపుల్ల నానిపోయినా అతనికా ధ్యాసే ఉన్నట్టు లేదు.

వెనకనించి భార్య గొంతు వినిపించింది. ఉలిక్కిపడి వెనక్కి తిరిగాడు. "కాఫీ చల్లారిపోతోంది. తొందరగా తెమలండి" అంది. తనూహించిన మార్పు ఆమెలో ఏకోశానా కనిపించటంలేదు. చాలా సహజంగా మామూలుగానే ఆమె సంచరిస్తోంది. రాత్రి తను చెప్పింది ఆమెను కలవరపెట్టలేదా? ఆమెకి సంబంధించిన విషయం కాదని ఆమె భావిస్తోంది కాబోలు!

గదిలో కొచ్చేసరికి టేబిల్‌మీద కాఫీ సిద్ధంగా ఉంది. గబ్‌చిబ్‌గా తాగేసి వీధిలోకి పోవాలనుకున్నాడు. ఈ పరిసరాలు తన్ని మరింత క్రుంగతీస్తున్నాయి. ఇంత ఉదాసీనంగా, ఓర్పుగా ఆమె మసులుకోవటం కంటె ఎదుటబడి నెత్తి మొత్తుకుని నాలుగు తిట్టినా తన కింతకంటె మనసు కొంత తేరిపిగా ఉండేదేమో!

చెప్పుల టకటక శబ్దం విని భార్య గదిలోకొచ్చి "బజారు వెళ్తున్నారు కాబోలు. కూర లేవైనా తీసుకురండి" అంది సంచీ అందిస్తూ.

జేబు తడుముకున్నాడు ప్రకాశం! అతని ముఖభంగిమ ఆమె కనిపెట్టినట్టుగా "ఇవిగో డబ్బులు! త్వరగా రండి" అంది.

నీదగ్గర ఎక్కడివి అన్నట్టుగా ఆమె వేపు చూడబోయి ముఖం తిప్పేసుకున్నాడు ప్రకాశం. ఆమె ఏవేవో సర్దుతోంది. మంచంమీద పక్క సరిచేసింది. దుప్పటీ మడతపెట్టి తలాపిదిక్కున పరిచింది. మంచానికి వేలాడేసిన చొక్కాలూ, పంచెలూ తీసి కొంకికి వేసింది. మంచంకింద అడ్డదిడ్డంగా ఉన్న పెట్టెలు ఒక క్రమంలో సర్దింది. టేబిల్ మీద చెల్లాచెదరుగా ఉన్న కాగితాలు దొంతులుపెట్టి ఓ వారగా పెట్టింది. తలుపువార పాతచెప్పుల జతలు కిటికీవారకు తోసి వరసలో పెట్టింది. ఇంతసేపూ ఆమె ఏదో కూనిరాగం తీస్తూనే ఉంది. క్షణం పోయింతర్వాత ఆమె ఉన్నట్టుండి తలెత్తి "ఇంకా మీరు వెళ్లలేదూ?" అంది ఆశ్చర్యంగా.

పురాణం సూర్యప్రకాశరావు

అతను తదేకంగా ఆమెవేపు చూస్తున్నవాడల్లా ఈ హెచ్చరికతో దెబ్బతిన్న లేడిలా తబ్బిబ్బుపడి "ఆఁ! వెళ్తున్నా" అంటూ గొణుగుతూ వీధిలోకి నడిచాడు. ఆఖరి మెట్టుమీద అడుగు మెల్లగా వేశాడు. లోనుంచి మృదుమధురమైన ఆ గొంతు ఇంకా సన్నగా వినిపిస్తూనేఉంది. ఆ శ్రావ్యమైన గొంతు వనక ఎంతో నిర్లిప్తత, ఉదాసీనత, అమాయకత్వం ప్రస్ఫుటమౌతున్నాయి. ఆమె బాధ్యతలు ఆమె నిర్వర్తిస్తోంది. లోటులేని గర్వంతో ఆమె మసులుకుంటోంది. కానితను?

[illegible]పడ్డాడు

[illegible]దారి నడుస్తూ ఆలోచనలో సంతృప్తి, గర్వ[illegible]! అవును. తనకా [illegible] ఎప్పుడూ ఏ[illegible]నాయి? తనెందుకు [illegible]లేని జీవితం గడుపుతా[illegible] [illegible]రుగ్గా తృ[illegible]కూ ఓ విధమైన భావన[illegible]! [illegible] సాయంత్రం మరో మలుపు తిరిగింది. ఇవ్వాళ తను ఆఫీసుకు పోనక్కర్లేదు. ఇవ్వాళేమిటి, ఇక జీవిత పర్యంతం ఆ ఫ్యాక్టరీ గుమ్మం ఎక్కనక్కర్లేకుండా చేశారు అధికార్లు. తన ఉద్యోగం ఊడిందని, ఇక తనకీ ఆఫీసుతో ఋణం తీరిపోయిందని ఆఫీసరు అన్నప్పుడు క్షణం ఒళ్ళంతా ముచ్చెమటలుపోసినా, ఆతర్వాత కలిగిన సందేహం – "ఈ ఆఫీసర్లు మటుకు లంచాలు తీసుకోరూ? తనొక్కడేనా అవినీతిపరుడు?" అని. అవునో కాదో ఆఫీసులో అందరికీ తెలిసిన విషయమే. తెలిసినా తెలియనట్టు సంచరించటం కూడా అందరికీ తెలిసిన విషయమే! అయితే తన విషయంలో అధికారి ఇంత ఖచ్చితంగా, న్యాయబద్ధంగా చర్య తీసుకోవటంలో ఆయన ఉద్దేశం? వల్లకాడు! ఏవో లక్ష కారణాలు చూపెడతారు. అసలు అడగటానికి తనెవరు? అడిగి ప్రయోజనం? తన మొర ఆలకించే దెవరు?...అయితే తనెందరి మొర ఆలకించాడు అధికారం చేతిలో ఉన్నప్పుడు? జవాబు తనకే ఎదురు తిరిగింది. హృదయం మరింత సిగ్గుతో కుంచించుకుపోయింది. కిక్కురుమనకుండా ఇవతలికొచ్చేశాడు తను. ఇంటికి చేరగానే ఈ వార్త తెలిపితే భార్య ఎంత గొడవచేస్తుందో అనుకున్నాడు. రాత్రి పదింటివరకూ ఆమెకీ విషయం చెప్పలేదు. ఆతర్వాత ఆమె ప్రవర్తన తన్ని ఆశ్చర్యపరచటం కూడా సంభవించింది. వినీ విననట్టుగా ఊరుకోలేదు గాని "ఇంతేనా! మరో ఉద్యోగం చూసుకోవచ్చు లెండి" అంది తాపీగా.

మరో ఉద్యోగం అంటే మాటలా! ఎవరిస్తారీ రోజుల్లో! నిక్షేపంలాంటి ఉద్యోగం చేజేతులా ఊడగొట్టుకున్నాడే! ఇదేవీ ఆమెని బాధించినట్టుగా తనకి కనిపించటం లేదు. నెలకి నూటఏభై రూపాయిల ఆదాయం పోవటంతో తన కుటుంబం వాస్తవస్థితి కంటిముందు మెదిలింది. పిల్లల చదువులు ఆగిపోతాయి! ఆ పై . నెల! ఆ తర్వాత నెల.. ఇక రోజులెలా గడుస్తాయి? ఆపాటి ముందాలోచన ఉన్న వ్యక్తిఎవరూ తను వర్తించినట్టు ప్రవర్తించడు. ఓవిధమైన అంధత్వం తన్ని ఆవరించింది. ఉన్నవాడూ లేనివాడూ, తరతమ భేదాలు లేకుండా అవకాశమున్న చోటల్లా కక్కూర్తి పడ్డాడు. ఒక్కసారి ప్రకాశం చెవుల్ని వేలకొలదీ కుటుంబాల హాహాకారాలు చిల్లులు పొడిచాయి.

ఎవరో తనవైపే చూస్తున్నారు రోడ్డు మీద! అప్రయత్నంగా ప్రకాశం తల వంగిపోయినా ప్రయత్నించి నిలబెట్టాడు. తన బర్తరప్ సంగతి వాడికి తెలిసేఉంటుంది! తెలిసే తనవేపు గుచ్చిగుచ్చి చూస్తున్నాడు. ఆ చూపు ఎంత హేళనగా జుగుప్సగా ఉంది! నిన్నటివరకూ అధికారం చాటున ఉన్న తన్ని వీళ్లంతా ఎలా గౌరవించారు! అంతా నటన!

ప్రకాశం ఆ అపరిచితవ్యక్తి చూపు తప్పించి తప్పుకోవాలనే ప్రయత్నంలో చరచరా ముందుకు అడుగులు వేసి జనప్రవాహంలో కలిసిపోయాడు.

తను చేసింది తప్పుకాదని ఎంత సమర్థించుకుందామనుకున్నా మనసులో ఏదో అంతశ్శక్తి తనమీదకు దాడిచేస్తూనే ఉంది.

మార్కెట్టుగేటు బయట ఒకళ్ళిద్దరు మిత్రులు కనబడ్డారు. వాళ్ళతో మాట్లాడుతున్నంతసేపూ ఏదో తప్పుచేసిన వాడిలా బాధపడిపోతున్నాడు. తన ఉద్యోగంప్రస్తావన వాళ్లు తీసుకురాలేదు; తను చెప్పనూ లేదు.

"కూరగాయల ధరలు మహాదారుణంగా ఉన్నాయండీ"

"ఆఁ! ఆఁ!" అంటూ నసిగాడు ప్రకాశం.

"మిగిలిపోతే కుళ్లబెట్టి పారెయ్యటానికైనా ఇష్టపడతారు గాని ఓ అణా తగ్గించి అమ్మటానికి ఇష్టపడరు" అంటూ అవతలి వ్యక్తి విసుక్కున్నాడు.

"అవునవును. అంతా మోసం!" మామూలుగా ఈ చివరిమాట నోరుజారింది. వెంటనే గతుక్కుమన్నాడు.

అవతలి వ్యక్తి నవ్వాడు, వీడ్కోలు తీసుకుంటూ. "ఆ నవ్వులో వ్యంగ్యం లేదూ?" అని తర్కించుకున్నాడు ప్రకాశం! ఛీ! ప్రతీదీ అనుమానించటమే? ఎవరు మటుకు నీతిగా బ్రతుకుతున్నారు? అయితే ఇంకొకళ్ళ విషయం వస్తే అంతా నీతిమంతులే!

అటు తిరిగి ఇటు తిరిగి పదింటికి ఇంటికి చేరుకున్నాడు ప్రకాశం. అరుగుమీద పిల్లలు ఆడుకుంటున్నారు. వంట గదిలోనుంచి పొగ మధ్యగదిలోకి అలుముకుంటోంది ముక్కుమూసుకుని గొంతునసతో చిన్నదగ్గు దగ్గాడు. లోపలించి "వచ్చారా?" అంటూ సరస్వతి ప్రశ్నించింది. నిన్నటివరకూ ఇటువంటి సందర్భాల్లో తన ప్రవర్తన చాలా విసుగుదలతో కూడినదై వుండేది. "ఛీ! ఏవిటీ పాడుపొగ! ఇంట్లో ఉన్నంతసేపూ ఊదరగొట్టి చంపేస్తున్నావ్" అని ఎగిరిపడేవాడు. అయితే ఇవాళ మటుకు "ఆఁ వచ్చాను" అంటూ వినీ వినిపించనట్టుగా నసిగాడు.

భార్య ఇవతల కొచ్చింది కళ్లు నలుపుకుంటూ. చేతిలో నుంచీ ఆమె కందించాడు. 'ఆమె స్నానానికి లేవండి' అంది. ప్రకాశం ఏమీ మాట్లాడలేదు. గదిలోకి వెళ్ళి చొక్కా విప్పి కొంకికి తగిలించి తువ్వాలు కట్టుకున్నాడు. చప్పున ఏదో స్ఫురించినట్టు ఆగిపోయాడు ప్రకాశం. తన వ్యక్తిత్వాన్ని చంపుకుని ఇవాళనుంచీ ఆమె చేతిలో కీలుబొమ్మ అవుతున్నాడా తను! ప్రతి విషయంలోనూ ఏదో అర్థంకాని మొహమాటం ఎక్కువవుతోంది. సాధ్యమైనంతవరకూ ఆమె ఎదుటనుంచి తప్పుకోవాలని ప్రయత్నిస్తున్నాడు. తనిలా మసులుకోవటంలో అంతర్యం? అంతర్యం మాటెల్లాగున్నా తను లోకువైపోవటంలా?

విసురుగా చేతిలో తువ్వాలు మంచంమీదికి గిరవాటేసి కుర్చీలో చతికిల బడ్డాడు. ఆమెవచ్చి 'ఇంకా స్నానం చెయ్యలేదూ' అంటే తను ఖచితంగా చెప్పాలి 'ఇప్పుడు చెయ్యను' అని. ఇలా అనుకున్న ప్రకాశం గుమ్మంలో నిలబడి భార్య ప్రశ్నించగానే "ఆ! ఆ! వెళ్తున్నా" అనేశాడు అప్రయత్నంగా. మళ్లీ తనే చిరాకు పడ్డాడు. ఆమెప్రసన్నవదనం వేపుచూస్తే ఏదో అజ్ఞాతశక్తి తన్ని లొంగదీస్తోంది.

స్నానంచేసి ఓగంట ఏవో పుస్తకాలు చదవటానికి ప్రయత్నించి మనసు లగ్నం కాక చిరాగ్గా గదిలో అటూ ఇటూ తిరిగి పన్నెండింటికి విస్తరిముందు కూర్చున్నాడు. భోజనం చేస్తున్నంత సేపూ ఆమె ఏవేవో చెబుతూనే ఉంది. చిన్నకొడుకు బళ్లో మాస్టరువేసిన ప్రశ్నలకి ఎంత చురుగ్గా సమాధానాలు చెప్పిందీ సగర్వంగా ఆమె చెబుతోంది.

★ ఇల్లాలు ★

ప్రకాశం ఊ కొడుతున్నాడు, మధ్య మధ్య తెచ్చికోలు నవ్వులతో.

* * *

సాయంత్రం చీకటి పడుతోంది. వీధి వార దీపాలు అప్పుడే వెలిగాయి. చలిగాలి గజగజ వణికిస్తోంది.

ప్రకాశం పార్కు బెంచీమీద కూర్చుని చెట్లమీద గోలచేస్తున్న పక్షులవేపు చూస్తున్నాడు. ఈ ప్రకృతిలో ప్రతిప్రాణీ తన కేదో గుణపాఠం చెబుతున్నట్టు అనిపిస్తోంది ప్రకాశానికి! అతను లేచి చెట్లులేని ప్రదేశంలో వెళ్ళి కూర్చున్నాడు.

చాలా సేపటివరకు అతను తనున్నది నిర్జన ప్రదేశం అని అంతా వెళ్ళిపోతున్నారని రేడియో ఎప్పుడో కట్టేశారనీ ఆధ్యాసే అతనికి లేకుండా పోయింది.

లేచి ఇంటికి బయల్దేరాడు.

హోటళ్లు మూసేస్తున్నారు. వీధుల్లో జనం పల్చబడ్డారు. పదవుతుందేమో!

ఇంటికి చేరేసరికి మధ్యగదిలో భార్య దీపం ముందు కూర్చుని ఏదో చదువుతుంటోంది. గడియారం కేసి చూశాడు, పదయింది.

భార్య, తన్ని గమనించి చప్పున పుస్తకం మూసి దీపం కొంకికి తగిలించి "ఇంత ఆలస్యంగా వచ్చారేం?" అంది.

"నువ్వు అన్నం తిన్నావా"?

"మీరు తినకుండానా!"

ప్రకాశం తలవంచుకొని గదిలోకి నడిచాడు. లోపల భోజన సన్నాహంలో ఉంది సరస్వతి. పిల్లలు ముడిచిపెట్టుకుని పడుకున్నారు. ఏ విధమైన మార్పూ లేని ఈ పరిసరాల్లో తనొక్కడే పూర్తిగా మారిపోయాడు! లోకం దృష్టిలో తను నీతిలేని మనిషి! కాని ఈ ఇంట్లో? - బాధగా అతను రెండు చేతులూ జుట్టులోనికి పోనిస్తూ కళ్లు మూసుకున్నాడు. తను కుమార్గుడు కాడు. కానీ క్షమించే వ్యక్తి ఈ ఇంట్లో ఉంది!

మాటా మంతీ లేకుండానే భోజనం పూర్తి చేశాడు. మంచంమీద చారబడి బలవంతాన కళ్ళుమూసి నిద్రపోవాలనుకున్నాడు. వంట గదిలోంచి సందడి ఇంకా వినిపిస్తూనే ఉంది. ఎంగిళ్ళు ఏమార్లూ ఎత్తుకుని, ఇల్లు కడిగి ఆమె చేతులు తుడుచుకుంటూ వొచ్చింది.

"నిద్రపోతున్నారా?" అంది భర్తను సమీపించి.

"లేదు".

లేవండి దుప్పటి మాసిపోయింది. ఇస్త్రీ దుప్పటీ వేస్తాను. ఇంతవరకూ తీరికే లేకపోయింది," అంటూ ఆమె అలమారు వేపు నడిచింది.

"ఇప్పుడొద్దు లెద్దూ"

"అలా కాదు. లేవండి" అంటూ బలవంతం చేసింది.

ఆ తర్వాత ఉన్నట్టుండి భార్య వేసిన ప్రశ్న ప్రకాశాన్ని ఉక్కిరి బిక్కిరి చేసింది. "ఇవ్వాళల్లా ఆదోమాదిరిగా ఉన్నారేం?"

సమాధానం ఏమిచెప్పాలో పాలుపోక నోరు మెదప లేదు.

"ఆ మాత్రానికి ఎవరైనా దిగులు పడతారా?" - అమాయికంగా ఆమె వేసిన ప్రశ్న ప్రకాశాన్ని మరింత కలవర పెట్టింది. ఆమె కేదో జవాబు చెప్పాలి. "ఇక ముందెలా గడుస్తుందా అనే బెంగ" అన్నాడు.

సరస్వతి అయోమయంగా భర్త ముఖంలోకి చూసింది.

"ఎందుకలా బాధ పడతారు? అంత చదువు చదువుకున్నారే, అంతా వృధా అయిపోతుందా? మరో ఉద్యోగం దొరుకుతుంది లెండి" అంది తాపీగా.

"ఎవరిస్తారీ లంచగొండికి?"

"అయినా మీరుచేసిన తప్పేమిటండీ"

"డబ్బుకోసం కక్కుర్తి పడ్డాను. అధికారుల కళ్ళు కప్పి డబ్బు దోచాను' అన్నాడు ఆవేశంగా.

"డబ్బు దోచారా? ఎవరి జేబులోంచి" భయం భయంగా అడిగిందామె

విషాదంలో కూడా నవ్వుకున్నాడు ప్రకాశం. "జేబులు కత్తిరించలేదు. ఇదో రకం దోపిడీ, నీ కర్థం కాదు. నువ్వెళ్ళి పడుకో సరస్వతీ" అన్నాడు దుప్పటి ముఖంమీది కంటా కప్పుకుంటూ.

సరస్వతి లేచి వెళ్లి పడుకుంది. భర్త చెప్పిన విషయాలు ఆమె కేమీ బోధపడలేదు.

* * *

తెలతెలవారుతోందనగా ప్రకాశానికి నిద్ర మెలుకువ వచ్చింది. ఫ్యాక్టరీ సైరను హోరుమని కూసింది. గుండెల్లో రాక్షసి కేకలు ప్రతిధ్వనించాయి. హృదయమంతా భారం అయిపోయింది. భార్య మంచం వేపు చూశాడు. ఆమె అప్పటికే లేచి పనిపాటల్లో మునిగిపోయింది. వంటగది వేపు నడిచాడు. శ్రావ్యమైన గొంతు సన్నగా వినబడుతోంది. గుమ్మం వారగా ఆమెకి కనిపించకుండా నిలబడి వినసాగాడు. ఆమె భగవధ్యానం చేసుకుంటోంది.

చీకట్లో నిలబడ్డ ప్రకాశం, వెలుగులో దేముడి ముందు మోకరిల్లిన భార్య వేపు చూశాడు. అలా ఎంతసేపు నిలబడ్డాడో, ఆమె భగవధ్యానం ముగించేవరకూ అతను కళ్ళు తెరవలేదు.

తిరిగి వచ్చి మంచంమీద బడ్డాడు. కిటికీలోనుంచి బయటికి చూశాడు. వెలుతురు మసక మసగ్గా అలుముకుంటోంది. జన సందడి పశువుల అరుపులు, పక్షుల కిలకిలా రవాలు, గిలక చప్పుళ్ళు అంతా కలగా పులగంగా క్రమక్రమంగా హెచ్చు స్థాయిలో వినిపిస్తున్నాయి.

ఫ్యాక్టరీ గొట్టంలోంచి వలయాలు వలయాలుగా లేచిన పొగ ఆకాశంలో మేఘాల్ని సృష్టిస్తోంది. దేముని ముందు మోకరిల్లిన భార్య విగ్రహం కంటిముందు మెదిలింది. ఎదురుగా తాడిచెట్టులా ఫ్యాక్టరీ గొట్టం, సుళ్ళు తిరుగుతున్న పొగ, అన్నీ మనసు బెంబేలు చేస్తున్నాయి. గుండెలు వేగంగా కొట్టుకున్నాయి.

ఈ ఆరు సంవత్సరాలూ తన్ని తల్లిలా కాపాడిన ఆ కర్మాగారానికి తనుఅన్యాయం చేశాడు. వృత్తులు లేక ఎంతమంది అల్లాడిపోతున్నారు! ఇటువంటి అవకాశాన్ని తనెందుకిలా దుర్వినియోగం చేసుకున్నాడు.

"ఈ ప్రపంచంలో తన్ని గురించి మంచిగా అనుకునే వారెవరైనా ఉన్నారా?" ప్రకాశం వెనక్కి తిరిగి వంటగది వేపు నడిచాడు. పెరట్లో బావిముందు నిలబడ్డ భార్యని చూస్తూ "ఎందుకు లేరూ? ఈమె తన్ని గౌరవిస్తోంది" అనుకున్నాడు.

"ఆమె కర్తవ్యం ఆమె పాటిస్తోంది! ఆమె బాధ్యతలు ఆమె నిర్వహిస్తోంది. కానీ తను?" - కన్నీటితో అతని చెంపలు రెండూ తడిసి పోయాయి. రెండు చేతుల్తోనూ ముఖం కప్పుకుని పొర్లుకొస్తున్న దుఃఖాన్ని అతి ప్రయత్నంమీద అణుచుకున్నాడు.

పెరట్లోంచి భార్య శ్రావ్యంగా ఇంకా ప్రార్థనా గీతాలు పాడుతూనే ఉంది. ఆమె హృదయంలో తలదాచుకుని బలవలా ఏడవాలని పించింది ప్రకాశానికి.

కాని ఒక్క అడుగైనా కదపలేకపోయాడు. కాళ్ళు రెండూ బిగుసుకు పోయినట్టుగా అడుగు ముందుకు పడలేదు. అక్కడే చతికిల బడి విహ్వల చిత్తంతో సజల నేత్రాలతో పెరటివేపు చూస్తూ ఉండిపోయాడు ప్రకాశం! ★

సంపూర్ణ శరత్ సాహిత్యం
*40 పుస్తకాలలోనూ..
14 సంపుటములుగానూ..
వెలువడినాయి! వివరాలకు—
దేశకవితామండలి, విజయవాడ-2